

O D L U K E

A) Odluke domaćih sudova i drugih organa

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.IV-S1-321/73-2
od 23.III 1973.

Vijeće: Gavro Badovinac, dr Zdenko Antić, dr Emilio Pallua

Povreda člana posade pomorskog broda - Za povredu prouzrokovanu slabim stanjem uređaja za ukrcaj i iskrcaj tereta odgovoran je brodar, premda je povrijeđeni član posade bio dužan brinuti se o pravilnom funkcioniranju tih uređaja

Tužitelj je član posade, a tuženik je brodar.

Sporno je među strankama da li je tuženi kao brodar broda "Koločep" dužan platiti tužitelju din. 25.000.- na ime naknade štete što je tužitelj kao član posade pretrpio kad je prilikom ukrcaja hrane na brod došlo do pucanja užeta dizalice i raspadanja osigurača (bucijela) koji je udario tužitelja u glavu, te ga je teško pozlijedio.

Rješavajući spor prvostepeni sud pobijanom presudom nakon provedene rasprave i izvedenih dokaza odbio je tužbeni zahtjev tužiteljev iz razloga jer smatra da za odnosnu tjelesnu povredu nije kriv tuženi brodar, već da je do povrede tužiteljeve došlo krivnjom samoga tužitelja. Sud nalazi da je tužitelj kao vodja palube bio dužan rukovoditi radom momčadi palube i da se brine o održavanju broda i pripremanju sredstava za ukrcavanje i iskrcavanje tereta, što obuhvaća i brigu o ispravnosti sredstava za ukrcavanje i iskrcavanje tereta. Prema tome tužitelj je kao vodja palube odgovoran za ispravnost sredstava za ukrcavanje tereta, tj. brodskih dizalica. Tim dizalicama je tužitelj prilikom događaja sam rukovao. Iz prijava o nesreći na poslu slijedi da je uzrok nesreće na poslu bilo prekomjerno natezanje ubraza desne samarice na skladištu br.3, što je izvršio tužitelj, koji je rukovao desnim vitlom. Nije bitno da li je do nezgode došlo zbog nepravilnog rukovanja tužiteljeva, ili zbog istrošenosti samoga konopa, jer u oba slučaja u smislu odredaba čl.24. Pravilnika o odredjivanju poslova na brodovima trgovačke mornarice radi se o propustu tužitelja kao vodje palube, pa on ne može zahtjevati naknadu za štete koje je sam skrivio.

Presudu žalbom pobija tužitelj zbog povreda formalnog i materijalnog prava, te predlaže da se pobijana presuda preinači i udovolji tužbenom zahtjevu, odnosno da se presuda ukine i stvar vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i sudjenje.

Povredu prava tužitelj vidi u tome što smatra da je sud propustio utvrditi činjenicu da je do nesreće pa i pucanja osigurača na konopu (bucijela) došlo zbog toga što je odnosni osigurač dotrajao. Ističe da je brod "Koločep" bio dotrajao i da je tuženi želio odnosni brod prodati, te su toga dana u luci Trst trebali doći kupci. Brod je bio u veoma lošem stanju i tuženom kao brodaru nije se isplatilo ništa trošiti na odnosnom brodu. Nakon nesreće kad tuženi nije brod u Trstu prodao, brod je izvršio samo još jedno putovanje i otišao u rezalište. Tvrdi da su osigurači (bucijeli) bili u veoma trošnom stanju, što da je bilo poznato, jer je i prije nesretnog događaja bio pukao bucijel od derića, a to je sve bilo poznato zapovjedniku broda, pa mu je i tužitelj na to skrenuo pažnju i upozorio ga da bi trebalo izmijeniti bucijeje jer su trošni, na što mu je zapovjednik broda kazao da se to ne isplati, jer predstoji prodaja broda. Ističe da na ove okolnosti nije bio saslušan zapovjednik broda. Ovu činjenicu mogli bi potvrditi i svjedoci. Ističe da sud pogrešno uzima da je do tjelesne povrede došlo propustom pažnje samoga tužitelja.

Drugostepeni sud je žalbu uvažio, ukinuo presudu prvostepenog suda i stvar vratio na ponovno raspravljanje iz slijedećih razloga:

U smislu odredaba čl.23. Zakona o posadi brodova jugoslavenske trgovačke mornarice (Sl.l. SFRJ br.8/65) za štetu nastalu zbog tjelesne povrede ili smrti člana posade broda odgovara brodar, ako je tjelesna povreda ili smrt nastala njegovom krivnjom, ili krivnjom osobe za koju brodar odgovara.

Točno je da u smislu odredaba čl.24. Pravilnika o odredjivanju poslova na brodovima trgovačke mornarice (dodatak Sl.l.FNRJ br.5/50) vodja palube ima određene dužnosti u pogledu održavanja broda i pripreme sredstava za ukrcavanje i iskrcavanje tereta, te vođenje brige o ispravnosti tih sredstava. Međutim sama odredba cit. Pravilnika ne upućuje na zaključak da bi u predmetnom slučaju tužitelj kao vodja palube sam bio odgovoran za štetu koja mu je nastala tjelesnom povredom zbog pucanja osigurača (bucijela) na dizalici.

Pitanje brodarove odgovornosti, odnosno brodarove krivnje za nastalu tjelesnu povredu, bez obzira na odredbe Pravilnika, valja posebno utvrditi.

U žalbi tužitelj iznosi nove dokaze u pogledu brodarove odgovornosti za nastalu tjelesnu povredu i tvrdi da je o dotrajalosti bucijela upozorio zapovjednika broda, s jedne strane, a s druge strane tvrdi da je brod i njegova oprema bio već dotrajaao.

Obzirom na ovakove tvrdnje i ponudjene nove dokaze valjalo je žalbu uvažiti i riješiti kao u dispozitivu.

U ponovnom postupku sud će provesti nove ponudjene dokaze i saslušati svjedoke, te eventualno provesti i druge dokaze koje će tužitelj ponuditi, pa će tek nakon tako provedenih dokaza moći utvrditi da li je i u kojoj mjeri brodar odgovoran za nastalu tjelesnu povredu, a time i štetu nanесenu tužitelju.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.VI-Sl-1322/72-2
od 21.V 1973.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Ivo Bešker, Dragutin Vinski

Prijevoz stvari morem - Plaćanje vozarine bariranim čekom -
Tečajna razlika - Gubitak čeka u bankovnoj vezi - Ukoliko
bankovna veza izgubi ček i on ne bude realiziran, dužnik je
obavezan platiti svoj dug - Pod ovom pretpostavkom vjerovni-
ku pripadaju zatezne kamate počevši od osmog dana od dana
kada je vjerovnik upozorio dužnika da je ček izgubljen i za-
tražio isplatu duga - Vozarina koja je bila ugovorena u
stranoj valuti obračunava se u dinarima prema tečaju na dan
kada je vjerovnik prvi put zatražio isplatu, a ne na dan ka-
da je dužnika upozorio da je ček izgubljen

Tužitelj je pomorska agencija, a tuženik je naručitelj prijevoza. Tužitelj u tužbi navodi da je on od tuženika zatražio isplatu vozarine za izvršeni prijevoz. Vozarina je bila ugovorena u USA dolarima. Nakon izvršenog prijevoza tužitelj je vozarinu obračunao u dinarski iznos prema tečaju na dan kada je plaćanje vozarine dospjelo. Tuženik je isplatu izvršio bianco bariranim čekom. Ovaj ček je međjutim izgubljen u bankovnoj vezi tako da nije uopće realiziran. Na